

LA TRIBUNA

El debat d'orientació política del Govern

La política són els fets i són les percepcions

Excip de Govern

A l'obra *La Retòrica*, Aristòtil va analitzar com els oradors podien convèncer l'audiència a través del discurs.

La credibilitat i la confiabilitat, valors que el que fa un discurs pot transmetre, però també la solidesa i la solvència dels arguments que es comparteixen són elements bàsics per convèncer.

Les paraules pronunciades són el nucli de la capacitat política de qualsevol lideratge.

Havent pogut seguir les cròniques del darrer debat d'orientació política del Govern, que es va fer al Consell General el 13 i 14 de juny, hem de constatar, per lamentar-ho, que la retòrica continua sent una assignatura pendent per a la majoria de protagonistes del debat públic i polític. És evident que argumentar en públic és incòmode per a alguns.

Aquest dèficit en la capacitat de persuasió se substitueix amb gesticulació i algunes nimietats vagues. Potser té nivell factual classe política, però no s'aprecia gaire en el debat.

En temps d'incertesa per a tota la ciutadania i de desesperança per a una part d'Andorra caldria que ens parlessin clar. No es pot confondre cortesia institucional amb passivitat.

Només parlant clar es podran mobilitzar voluntats en favor de l'interès general i d'un ideal compartit.

Hi ha d'haver altres lectures sobre el darrer debat d'orientació política, però difícilment s'allunyaràn de la impressió creixent que ni Xavier Espot té encara un projecte clar, ni el seu equip guarda en secret fórmules imaginatives.

Però, a l'altra banda, l'oposició no té projecte ni cintura per buscar el contrapeu presentant-se en positiu: soc aquí, a punt per prendre el relleu. Doncs no, ni hi ha relleu.

Els uns amb un to agre i fosc, juguen a fer política sense proposar cap alternativa. Els altres sota un bany de modernitat, juguen a fer veure que seran aviat alternativa amb la seva ambigüïtat calculada sobre l'embran-

cament amb la Unió Europea.

El problema és un altre: quina és la qualitat del teatre que s'ofereix als ciutadans?

La política són els fets i són les percepcions.

La ciutadania no aconsegueix veure en la seva classe política res més que maniobres, tàctiques interessades i llunyania del contribuent.

En el debat d'orientació política no s'imposà una veritat sinó que la veritat s'esmicolà en parcel·les, com si estiguessin jugant al Monopoli de promoció immobiliària, i cadascú tria el lot que li fa més plaer. En el debat de la setmana passada la combinació de la ignorància i el sectarisme fou sorprenent. És clar que el desconeixement, en molts casos, condueix inexorablement a la superbia.

L'economista Chris Dillow escriu: "El que tenim és buida moralització allí on hi hauria d'haver pensament seriós."

I aquesta moralització té la mateixa relació amb la filosofia que la xerrameca economicista amb l'economia.

Els polítics andorrans del 2024 són europeus en una sola cosa: viuen en un cicle de 24 hores, i donen prioritat a l'atenció mediàtica d'esdeveniments escandalosos, menystenint canvis més lents i decisius.

La parcel·lació de la veritat fa que moltes dades s'emprin per incrementar la confusió de la ciutadania, fabricant una mena de boira sectària.

Deia irònicament Baltasar Gracián, "antes loco con todas que cuerdo a solas". A l'Andorra política del 2024 resulta més segur estar boig amb els meus que pensar que pot haver-hi una espuma de seny a l'altra banda.

Va fer molt bé el cap de Govern en recordar que la història andorrana

està dominada per les continuïtats, però que de tant en tant apareixen situacions i oportunitats polítiques que poden marcar un punt d'inflexió en l'evolució del país.

Coincideixo doncs en el que va dir Xavier Espot en el seu discurs: "... va ser el cas de la Constitució de 1993, i ara, penso que no és exagerat afirmar que ens trobem en un moment similar als dels anys noranta del segle passat per la importància que tindrà l'Acord d'associació amb la UE o, dit d'una altra manera, per la transcendència que tindrà tancar la porta a aquesta oportunitat irrepetible."

Precisament per això la inexperiència, la dificultat de defensar a la pràctica les propostes de canvi més o menys agosarades que despertaven il·lusions –com la proposta d'embranchament amb la Unió Europea–, l'ideologisme i la psicopatologia de les petites diferències entre egos inflats, que genera destructives rivalitats en els lideratges, fa que en pocs mesos estiguem notant l'impacte de la irrupció d'una dinàmica autodestructiva difícil d'aturar.

El debat de la setmana passada també assenyalava que la confrontació es voldria fer entre "bons" i "dolents".

El maniqueisme i la polarització com a punt de partida, doncs: hi ha uns bons i uns dolents, i els bons mereixen governar (de fet, és de raó i justícia que ho facin), mentre que els dolents només volen fer mal a Andorra, i per tant mereixen literalment qualsevol cosa (preferentment nefasta) que els passi.

En el debat d'orientació també hem pogut escoltar discursos de minories allunyades de les bases de l'economia real.

N'hi ha que són com una mena d'agents comercials, o firaires, que ve-

nen saldos sense control de qualitat.

En els tretze mesos que han passat des de l'inici d'aquesta legislatura no s'han discutit solucions de Govern, sinó que s'ha vist una gran passió per les properes eleccions.

Qui parla de l'economia real? Qui té el valor d'afirmar que hi ha funcionaris –també alguns ministres o càrrecs polítics– que no escolten, sinó que imposen?

Tenen "la veritat de l'Edifici Administratiu", que volen aplicar a una realitat empresarial o laboral que desconeixen. Les rendes del comerç i de l'hostaleria estan caient per la crisi global, però també perquè es fa la vida impossible als que penquen atenen els turistes i visitants, amb una hostilitat burocràtica inútil i ineficaç. Hi ha, pel que sembla, un criteri de vots. Es pensa –i es gosa dir– que bona part dels "perseguits" no voten. Però hi ha un país que cal sostenir i equilibrar.

En conclusió, els debats anuals d'orientació política del Govern es fan cada cop més insuportables. Repetició obsessiva dels debats amb els mateixos tèmics sense que aflori la més mínima novetat: un avoriment solemne, en què imperen els llocs comuns i només es diu el que volen sentir els més fidels.

El perquè de tot plegat el sabem. En democràcia la conquesta del poder està en la meitat més u dels vots, expressada al Consell General pels consellers generals, que representen la ciutadania.

Les campanyes electorals deriven inexorablement cap al blanc i negre i, per tant, amb molta facilitat es converteixen en un joc infantil de bons i dolents. Que s'expressa fonamentalment amb una inacabable repetició de tèmics i un manifest desinterès pels matisos.

Estem en una situació en què caldria que sorgissin veus que elevin una mica la mirada, capaces de sortir de la confrontació simple i introduir un punt de complexitat encarrada al futur.

És un moment delicat en què la pèrdua de pes de la política enfront dels poders econòmics i la fractura de les classes mitjanes, amb efectes creixents de pobresa i marginalitat, estan posant en risc, com veiem arreu del país, els equilibris de la societat andorrana. La consolidació de dues Andorra que van a dues velocitats diferents no trobarà una sortida en aquest Consell General.